

Montessori Bjerred Ekonomisk förening
7696026983

2024-01-16

1 (20)

Dnr- 2023:7500

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Montessori Bjerred i Lomma kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Montessori Bjerred avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Montessori Bjerred i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt leder och styr jämställdhetsarbetet på skolan samt följer upp att skolans jämställdhetsuppdrag finns med i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2024-05-31** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:7500) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Montessori Bjerred leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Uppföljning, analys och utvecklingsåtgärder

Granskningen visar att rektorn utifrån ett brett underlag följer upp och analyserar undervisningen, kunskapsresultaten och värdegrundsuppdraget. Av inkommen dokumentation och av intervjuerna med rektorn, lärarna och elevhälsan framgår att rektorn tillsammans med lärarna och elevhälsan följer upp och analyserar kunskaps- och värdegrundsresultat kontinuerligt under terminerna vid bland annat klasskonferenser och betygskonferenser samt gör en sammantagen analys vid läsårets slut. Uppföljningen av kunskapsresultaten görs på både individnivå och gruppnivå utifrån omdömen, betyg och resultat från nationella prov. Kunskapsresultaten jämförs bland annat utifrån ämnen, kön, över tid samt fördelat mellan betygsstegen. Inför den sammantagna analysen vid läsårets slut gör lärarna inom respektive ämnesgrupp en analys av resultaten med utgångspunkt i gemensamma underlag och frågeställningar från rektorn. Det framgår vidare att rektorn även följer upp undervisningen genom lektionsbesök, kontinuerliga avstämningar med lärarna samt genom att själv delta i de kollegiala mötena. Rektorn följer vidare upp lärarnas förutsättningar för genomförande av undervisningen via bland annat medarbetarenkät och medarbetarsamtal. I skolans verksamhetsutvecklingsgrupp diskuteras eventuella behov av fortbildning. Rektorn följer också upp värdegrundsuppdraget och att det integreras i undervisningen. Bland annat via elevenkäter, lektionsbesök samt i samtal med lärarna vid exempelvis medarbetarsamtal och gemensamma uppföljningstillfällen i kollegiet. Utifrån den samlade uppföljningen konstaterar rektorn att resultaten överlag är goda samt att undervisningen generellt håller en hög kvalitet. Rektorn har emellertid identifierat vissa behov av att utveckla undervisningen och lärarna kompetens inom vissa områden samt av att stärka verksamhetens gemensamma utvecklingsarbete i förhållande till skolans inriktning. Exempelvis har rektorn sett behov av att skapa en större samsyn vad gäller matematikundervisningen i de yngre årskurserna samt ett behov av att i de äldre årskurserna arbeta med ämnesintegrerad undervisning och tydligare få in de delar av läroplanen som rör bland annat hållbar utveckling och sexualitet, samtycke och relationer.

Granskningen visar vidare att rektorn utifrån sin uppföljning och analys genomför relevanta utvecklingsåtgärder och fattar beslut om hur resurser ska fördelas för att möta identifierade behov. För årskurs 1-5 har rektorn, tillsammans med lärarna, identifierat

ett behov av att tydliggöra progressionen inom matematikundervisningen mellan årskurserna så att lärarna inte lägger onödig tid på att överlappa och repetera samt att eleverna kan fortsätta där de är i sin utveckling vid övergångar. Rektorn har, tillsammans med lärarna, också sett ett behov av att skapa en samsyn kring Montessori-materialen i matematikundervisningen. Lärarna i årskurs 1-5 har under innevarande läsår därför arbetat med att uppdatera och revidera den gemensamma planeringen för matematikundervisningen. Lärarna har påbörjat att anpassa undervisningen utifrån planen. För årskurserna 6-9 har rektorn identifierat ett behov av att arbeta mer ämnesintegrerat. Dels för att ge eleverna möjlighet att bli bedömda i två ämnen under ett och samma arbetsområde och därmed sänka den stress och arbetsbelastning som vissa elever upplever i skolarbetet. Men också för att rektorn ser att ämnesintegreringen kan leda till ökat samarbetet mellan teoretiska och praktiskt-estetiska ämnena och göra undervisningen mer kreativ för eleverna. För att tydligare integrera de nya delarna i den reviderade läroplanen i undervisningen såsom hållbar utveckling och sexualitet, samtycke och relationer har rektorn initierat ämnesintegrerade samarbeten mellan lärarna utifrån dessa områden vilket resultaterat i en struktur och planering för tematisk undervisning under ett antal veckor per läsår. Rektorn har i dialog med personalen även identifierat fem utvecklingsområden som gäller för hela skolan och som utgår från lärarnas kompetensutvecklingsbehov och verksamhetens övergripande inriktning. Bland dessa finns bland annat områdena Montessoripedagogiken och social samvaro med NVC (Nonviolent Communication). Den pedagogiska personalen har fått välja att fokusera på ett av dessa områden att arbeta med, i syfte att höja den gemensamma kompetensen på områdena och stärka skolans gemensamma arbete. Rektor beskriver även att hen tillsammans med lärarna sätter upp ännu mer specifika mål för att utveckla undervisningen på enhetsnivå (för årskurserna F-2 respektive årskurserna 3-5) och på ämnesnivå i årskurserna 6-9. Det görs med utgångspunkt i vad lärarna arbetat med sen tidigare och mer specifika behov i undervisningen samt hos elevgruppen. Exempelvis fokuserar lärarna särskilt på att utveckla skrivförmåga och skrivregler hos eleverna i årskurs 1-2. Dessa följs regelbundet upp av rektor i dialog med lärarna.

Av intervjuerna med rektorn och den pedagogiska personalen framgår att rektorn inför varje läsår utgår från den grundbemanning som finns på skolan och fördelar insatser från speciallärare/pedagog samt fördelar fritidshemspersonal som resurser i undervisningen till de elever som har behov av mer stöd. Vidare framgår att resursfördelningen kontinuerligt ses över och förändras utifrån de behov som uppstår. Rektorn har en tät dialog med lärarna om vilka behov som finns och elevhälsoteamets möten är ett viktigt underlag för resursfördelningen. Rektorn uppger att hen under läsårets gång inte sett några behov av att justera resursfördelningen på gruppnivå men gjort

vissa justeringar på individnivå för att stödja enskilda elevers kunskapsutveckling i vissa ämnen samt motverka enskilda elevers frånvaro och otrygghet i studiemiljön.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn ger goda förutsättningar för kollegial samverkan samt försäkrar sig om att det sker ett lärande i kollegiet som leder till utveckling av undervisningen. Det framgår av inkommen dokumentation samt intervjuerna med rektorn, lärarna och elevhälsans representanter att rektorn har organiserat flera forum för samverkan mellan lärarna och med elevhälsan. Rektorn och den pedagogiska personalen har kontinuerligt gemensam mötestid i arbetslagen schemalagd två timmar varje vecka där fokus är på arbetet med skolans prioriterade utvecklingsområden. Elevhälsan har flera forum för att kontinuerligt föra dialog med lärarna och ge dem handledning i att planera och anpassa undervisningen utifrån elevernas behov. Rektorn har exempelvis organiserat så att elevhälsans funktioner deltar i arbetslagmötena samt att lärarna vid behov kan delta vid elevhälsoteamets möten för att diskutera olika insatser och behov på grupp- och individnivå. Rektorn leder samt följer även upp elevhälsans arbete och samverkan med lärarna via elevhälsoteamets möten varje vecka. Vidare leder rektorn samt följer upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen via bland annat lektionsbesök, kontinuerliga samtal med lärarna inom ramen för skolans mötesstruktur samt utvärderingar tillsammans med personalen vid terminsslut.

Granskningen visar även att rektorn ser till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga. Enligt intervjuerna med rektorn och den pedagogiska personalen framgår att ett viktigt fokus vid gemensamma möten är att få en samstämmighet kring vilka arbetssätt och rutiner som gäller på skolan. Lärarna har exempelvis gemensamma arbets- och förhållningssätt kring att följa upp och planera skolarbetet tillsammans med eleverna, arbeta med NVC samt med det material och de principer som följer utifrån Montessoripedagogiken. Vidare finns det också en planerad introduktion för nyanställda och obehöriga lärare om hur arbetet på skolan fungerar och rektorn handleder samt genomför lektionsbesök och uppföljningssamtal för att stötta och introducera kring gemensamma arbetssätt på skolan. Rektor är också involverad vad gäller bedömning och betygssättning för de obehöriga lärarna och specialläraren fungerar i vissa fall som handledare för dessa.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte ger lärarna en tydlig ledning i hur skolans jämställdhetsarbete ska bedrivas. Av inkommen dokumentation samt i intervjuer med rek-

torn, lärarna och elevhälsan framgår att rektorn gör jämförelser av kunskapsresultaten utifrån kön samt i elevenkäten undersöker huruvida eleverna upplever att skolan ger dem lika förutsättningar oavsett kön. Rektorn uppger att hen utifrån sin uppföljning av resultaten inte identifierat några skillnader mellan pojkar och flickor och därför inte sett behov av att driva något gemensamt jämställdhetsarbete på skolan. Flera lärare ger emellertid exempel på hur de, inom ramen för sin egen undervisning, för diskussioner kring könsnormer med eleverna. En lärare ger också exempel på hur hen gått igenom de läromedel hen använder i sin egen undervisning för att undersöka hur kön tas upp och speglas utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det framgår också att rektorn gett lärarna i uppdrag att, med start under innevarande läsår, organisera för olika temaveckor där jämlikhet och jämställdhet är ett av de teman som tas upp i årskurs 7.

Det framgår dock av intervjuerna med rektorn och lärarna att det inte förs gemensamma diskussioner utifrån jämställdhet samt att rektorn inte ger lärarna en tydlig ledning i hur man på skolan ska jobba med jämställdhet. Det framgår även att rektorn inte heller på ett systematiskt sätt följer upp hur lärarna arbetar utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt leder och styr jämställdhetsarbetet på skolan samt följer upp att skolans jämställdhetsuppdrag finns med i undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att även om rektorn följer upp skillnader ifråga om kön gällande såväl resultat som elevernas uppfattningar om förutsättningar saknas ett strategiskt, medvetet och systematiskt jämställdhetsarbete som leds av rektorn.

Enligt läroplanen (Lgr 22) har ett ansvar att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Vidare framgår av läroplanen att eleverna genom utbildningen ska utveckla en förståelse för hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsmonster

och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor.¹ Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna diskuterar och planerar för hur de gemensamt kan arbeta med jämställdhet på skolan. Rektorn behöver även försäkra sig om att all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete. Rektorn kan exempelvis ge någon av skolans utvecklingsgrupper i uppdrag att utforma gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i undervisningen i olika ämnen och årskurser. Rektorn kan också se till att lärarna inom alla ämnen ser över och försäkrar sig om att läromedlen speglar båda könen och att innehållet tas upp på ett jämställt sätt. Rektorn behöver också ta ansvar för att lärarna utvecklar sin kunskap om jämställdhet och tydliggöra vikten av att jämställdhetsarbete bedrivs. Rektorn behöver även systematiskt följa upp lärarnas arbete på området. Exempelvis kan rektorn i medarbetarsamtalen eller vid skolans kollegiala uppföljningstillfällen ställa frågor om jämställdhetsarbetet i undervisningen samt följa upp att lärarna för gemensamma diskussioner på området.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Målfokus, variation och lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad på ett sätt som gör att lektionerna har ett sammanhängande upplägg där mål och syfte tydliggörs. Av det samlade

¹ Lgr 22, 2.1 Normer och värden

underlaget framgår att undervisningen har en tydlig struktur. Undervisningen är uppdelad i ämnesspecifika undervisningstillfällen samt så kallade arbetsstunder där eleverna arbetar med uppgifter från olika ämnen baserat på individuella planeringar som sträcker sig över en eller två veckor. Det framgår att lärarna inleder de ämnesspecifika undervisningstillfällena med en genomgång av vad eleverna ska arbeta med samt hur det knyter an till lärandemål, aktuellt arbetsområde eller det eleverna senast arbetat med inom ämnet. Vidare framgår att lärarna pratar med eleverna om undervisningens syfte för olika arbetsområden och återkommer till det under arbetets gång. Det framgår att lärarna vid de ämnesspecifika undervisningstillfällena oftast varvar genomgångar och elevaktiviteter samt avslutar med att göra en kortare summering och gå igenom för eleverna vilka uppgifter de ska arbeta med under arbetsstunderna.

Granskningen visar vidare att undervisningen är varierad och att lärarna ger eleverna stöd så att de förstår uppgifterna och kan bibehålla sitt engagemang. Det framgår av intervjuer med lärare och elever samt lektionsobservationer att lärarna arbetar för att se till att lektionerna innehåller olika moment såsom lärarledd genomgång, enskilt arbete med skriftliga uppgifter, lösa uppgifter i par med olika material samt diskussionsuppgifter i grupper. Det framgår också att lärarna kontinuerligt för dialog med eleverna för att hjälpa dem att strukturera och planera sitt skolarbete samt att de använder de ämnesspecifika undervisningstillfällena för att gå igenom och tydliggöra för eleverna hur de ska arbeta med uppgifterna under arbetsstunderna. Det framgår vidare att lärarna i stor utsträckning använder arbetsstunderna för att förklara för eleverna individuellt och ge ett individanpassat stöd genom att ställa vägledande frågor, förtydliga instruktioner och hjälpa dem att hitta strategier och verktyg för hur de kan komma vidare med uppgifter. Lärarna ger även exempel på hur de anländer digitala läromedel för att erbjuda eleverna olika möjligheter till stöd såsom förenklade texter, förklarande filmer samt ord- och begreppsförklaringar.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärarna arbetar för att stärka elevernas motivation och självförtroende. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och elever samt lektionsobservationer framgår att lärarna arbetar på flera sätt med att uppmuntra eleverna och stärka deras tro på att de kan lära sig och utvecklas. Exempelvis arbetar lärarna kontinuerligt med att ge eleverna återkoppling, berömma elevernas arbetsinsatser samt föra dialog med eleverna om deras behov och intressen i undervisningen för att kunna anpassa och stötta eleverna vidare. Vidare framgår av intervjuerna att lärarna arbetar med att stärka elevernas motivation genom att visa engagemang och intresse för elevernas lärande, ha en positiv inställning till elevernas förmåga samt uttala för eleverna att det

är okej att göra fel och misslyckas. Det framgår av intervjuerna att rektorns, elevhälsans samt elevernas uppfattning är att lärarna genomgående har en hög tilltro till elevernas förmåga.

Granskningen visar vidare att undervisningen är anpassad för att stimulera och utmana eleverna efter deras förutsättningar och behov. Det framgår av inkommen dokumentation, intervjuerna och lektionsobservationerna att gemensamt för alla årskurser är att lärarna arbetar med differentierade och öppna uppgifter som kan genomföras på olika nivåer samt arbetar med material med olika svårighetsgrad. Exempelvis får eleverna under två av de observerade undervisningstillfällena arbeta med att läsa och skriva texter samt med frågeställningar som kan besvaras på en mer grundläggande eller på en mer avancerad nivå. Det framgår även att elever som behöver mer utmaning får gå vidare med fördjupningsuppgifter eller får återkoppling på hur de kan arbeta vidare för att öka kvaliteten. Vidare framgår att lärarna i årskurs 1-5 arbetar med individuella elevarbetsplaner som planeras och följs upp varannan vecka i dialog med varje elev och med utgångspunkt i var eleverna befinner sig kunskapsmässigt. Av intervjuer framgår även att lärarna ges viss handledning av elevhälsan för att få stöd i arbetet med att anpassa undervisningen.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att lärarna använder olika metoder för att ge eleverna möjlighet att reflektera både över sitt eget lärande och över frågor utan ett givet svar. I intervjuerna och av lektionsobservationerna framkommer flera exempel på hur lärarna arbetar för att ge eleverna möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande. Ett exempel är att lärarna efter enskilda moment eller efter avslutade arbetsområden ger eleverna möjlighet att reflektera över vad de lärt sig. Också vid de återkommande planerings- och uppföljningstillfällena som lärarna i årskurserna 1-5 har med varje elev kring deras arbetsplaner, ges eleverna möjlighet att reflektera över sitt lärande och sin kunskapsutveckling. För eleverna i årskurs 6-9 används elevplaneringstiden, som är schemalagd varje vecka, som ett liknande tillfälle för reflektion. Det framgår även att lärarna under årskurs 7 arbetar tillsammans med eleverna kring studieteknik och ger dem möjlighet att testa olika lärstrategier samt reflektera kring vilka som fungerar för just dem. Det framgår vidare att undervisningen innehåller övningar och frågeställningar där eleverna får resonera utan givet svar. Exempelvis får eleverna under en av de observerade lektionerna reflektera kring händelseförloppet och karaktärerna i en text de läst. På en annan lektion arbetar eleverna med att skriva texter där de själva formulerar och motiverar vad de anser om ett avgränsat tema och vissa gemensamma frågeställningar. Flera lärare beskriver även hur de löpande i undervisningen ställer följdfrågor

till eleverna om hur de tänker samt resonerar kring att de kan finnas flera svar och att man kan tänka på olika sätt.

Vidare visar granskningen att lärarna använder olika metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna samt att lärarna låter elevernas synpunkter påverka undervisningens genomförande. Av intervjuerna framgår att eleverna görs delaktiga bland annat genom att de får välja mellan olika arbetssätt, redovisningssätt samt vilken inriktning eller fördjupning de ska arbeta med inom flera arbetsområden. Det framgår vidare att lärarna låter eleverna lämna synpunkter på undervisningen i samband med bland annat planeringstiden samt utvärderar undervisningen i respektive ämne efter att arbetsområden avslutas eller efter kortare moment. Vid utvärdering ställer lärarna muntligt eller skriftligt frågor till eleverna om exempelvis hur de upplever undervisningen och vad de lärt sig. Lärarna beskriver att de, när eleverna lämnar önskemål på vad de vill veta mer om eller hur de vill arbeta, försöker att tillmötesgå det så långt det är möjligt samt anpassar elevernas arbetsplaner. Lärarna beskriver även att de återkommande ger eleverna öppna uppgifter, där de kan påverka genomförande och innehåll inom avgränsade teman samt ger eleverna stor möjlighet att under arbetsstunderna själva välja när de jobbar med vad. Exempelvis kan eleverna välja att arbeta med något en hel förmiddag eller växla mellan olika ämnen, även om det är lärarna som styr planeringen av vad eleverna ska hinna med under givna perioder.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolans arbete med studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa och bibehålla studiero. Det framgår av intervjuerna att lärarna har gemensamma arbetssätt för att

skapa studiero samt att de under mötestid i kollegiet återkommande diskuterar arbetet för att skapa en lugn miljö. Exempelvis arbetar lärarna med att uppmärksamma för eleverna när det är god studiero samt tillsammans med eleverna återkommande resonera om vad studiero innebär och hur alla gemensamt behöver bidra till ett bra klassrumsklimat. Dessa diskussioner genomförs i huvudsak vid de återkommande planeringsmötena med eleverna och under den klassgemensamma tiden varje vecka där lärarna tar upp värdegrundsfrågor tillsammans med eleverna, men sker också löpande i den övriga undervisningen. Lärarna för de yngre årskurserna beskriver att de medvetet försöker att prata lågmält och röra sig långsamt i klassrummen för att inte störa och övar eleverna i att utveckla dessa färdigheter genom exempelvis rollspel.

Elevernas upplevelser samt behov avseende studiero kartläggs varje läsår via enkäter samt via samtal med eleverna, exempelvis i samband med utvecklingssamtal, hälsosamtal och de återkommande planeringsmötena med eleverna. Av samtliga intervjuer samt de kartläggningar som skolan gjort framgår att studieron på skolan generellt är god. Rektorn och lärarna beskriver att lärarna i de fall studieron varit sämre arbetat med att möblerna om för att anpassa olika studiemiljöer för eleverna och i vissa sammanhang ge eleverna fasta placeringar eller låta dem ta pauser emellanåt. Av observerade lektioner och intervjuer med lärarna framgår att lärarna vidtar åtgärder för att skapa en lugn miljö främst genom att säga till elever eller med en klocka signalera när eleverna är högljudda eller pratar om annat än det planerade skolarbetet.

Skolans arbete med trygghet

Granskningen visar att skolan systematiskt kartlägger elevernas upplevelse av trygghet och vidtar ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa en trygg skolmiljö. Det framgår av inskickad dokumentation och samtliga intervjuer att elevernas trygghet på skolan kartläggs genom elevenkäter varje läsår och genom samtal med eleverna i samband med bland annat utvecklingssamtal, hälsosamtal samt de återkommande planeringsmötena med eleverna och under den klassgemensamma tiden varje vecka där lärarna tar upp värdegrundsfrågor tillsammans med eleverna. Skolan gör även trygghetvandringar tillsammans med eleverna för att identifiera otrygga platser samt använder kränkingsanmälningarna som underlag för att identifiera mönster och kartlägga eventuell otrygghet på skolan. Av samtliga intervjuer samt de kartläggningar som skolan gjort framgår att tryggheten på skolan generellt är god. Rektorn och personalen beskriver att när de utifrån kartläggningarna identifierat oro, kopplat till exempelvis omklädningsrummen eller vissa platser på skolgården, har förstärkt vuxennärvaron på plats vilket haft en positiv inverkan. Skolan har även identifierat ett behov bland eleverna att anställa en kurator som inte ingår i lärarstaben och har påbörjat ett rekryteringsarbete

Vidare visar granskningen att skolan arbetar främjande för att skapa en trygg skolmiljö för eleverna och att arbetet grundar sig på ett gemensamt förhållningssätt bland personalen. Av intervjuerna med rektorn, lärarna och elevhälsan framgår att det på skolan finns ett gemensamt förhållningssätt bland de vuxna att arbeta relationsskapande gentemot eleverna samt att under den klassgemensamma tiden varje vecka ta upp värdegrundsfrågor tillsammans med eleverna och diskutera hur alla kan bidra till ett bra socialt klimat. Skolan arbetar med att stärka elevernas förmåga att kommunicera kring behov och känslor, ta socialt ansvar samt ge dem förståelse för olika perspektiv och verktyg att hantera konflikter enligt modellen NVC och inom ramen för skolans arbete "Jag tillsammans med andra". Skolan arbetar även för att skapa gemenskap mellan årskurser och bygga sociala relationer mellan elever. Exempelvis anordnar skolan gemensamma temadagar och eleverna i årskurs 9 håller i rastaktiviteter för de yngre eleverna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar omdömen, betyg och resultat på de nationella proven i syfte att identifiera eventuella avvikelser samt söker förklaringar till dessa i dialog med lärarna. Av intervjuerna framgår att rektorn jämför omdömen och betyg mellan exempelvis undervisande lärare, ämnen, över tid samt i förhållande till de nationella proven för att identifiera eventuella avvikelser. Det framgår att rektorn vid varje läsårsslut för diskussioner med lärarna om deras bedömningar och analyserar eventuella avvikelser på grupp- och individnivå samt gör vissa avstämningar under terminerna. Rektorn säger att hen utifrån nuvarande resultat inte identifierat några systematiska avvikelser kopplade till lärarnas bedömningar, vilket även framgår av nationell statistik. Rektorn beskriver dock att när hen tidigare identifierat enstaka avvikelser i lärarnas bedömning fört samtal med aktuella lärare med utgångspunkt i

bedömningsunderlagen för respektive elev. Rektorn beskriver också att hen fört diskussioner med lärare kring underlag för betygssättning av elever som haft mycket frånvaro och vid osäkerhet möjliggjort extra tillfällen för eleverna att ytterligare visa sina kunskaper.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar vidare att rektorn ger lärarna förutsättningar att regelbundet diskutera och kvalitetssäkra omdömen och betyg samt ser till att de använder olika metoder i arbetet. Av intervjuerna med rektorn och lärarna framgår att rektorn avsatt tid på arbetslagstiden och klasskonferenser och gett lärarna i uppdrag att tillsammans kvalitetssäkra sina bedömningar av elevernas kunskaper inför att omdömen och betyg sätts samt under läsårets gång. Lärarna diskuterar sin bedömning både med ämneskollegor på samma stadium och från andra stadier. Rektorn ser till att de lärare som är ensamma om att undervisa i sina ämnen på skolan tar kontakt med ämneskollegor i skolans nätverk med andra Montessoriskolor. Sedan två år tillbaka organiserar rektorn även betygskonferenser i årskurserna 6-9 där lärarna diskuterar sina bedömningar och sin betygssättning i samband med terminsstart. Inom ramen för skolans utvecklingsarbete har skolan under föregående läsår arbetat gemensamt med hur betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper ska tolkas utifrån Lgr22 samt arbetat i diskussionsgrupper utifrån gemensam litteratur med fokus på bedömning. Rektorn ser även till att alla lärare använder olika metoder och verktyg för likvärdig bedömning även om det varierar mellan lärarna vilka av dessa som används. Utöver sambedömning med kollegor inom och mellan ämnena använder lärarna exempelvis Skolverkets bedömningsstöd och sambedömning av vissa prov och inlämningsuppgifter. Vidare organiserar rektorn för sambedömning av nationella prov inom skolan samt med skolans nätverk med andra Montessoriskolor.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Huvudmannens övergripande ansvar för utbildningen

Granskningen visar att huvudmannen tar ett övergripande ansvar för den utbildning som bedrivs på skolan genom att göra självständiga bedömningar och se till att det finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning hos huvudman och skola. Av inskickad dokumentation och intervjuer med en representant för huvudmannen och rektorn framgår att huvudmannen, genom regelbundna möten med rektorn och den övriga skolläring, skaffar sig en tydlig bild av verksamheten samt försäkrar sig om att de mål och riktlinjer som finns för utbildningen följs. Exempelvis följer huvudmannen upp skolans kunskaps- och trygghetresultat, informerar sig om det som är aktuellt för verksamheten samt tar del av den analys som rektorn gör av verksamheten. Huvudmannen använder dessa underlag för att ställa kritiska frågor och vid behov komma med synpunkter på sådant som eventuellt behöver förändras i verksamheten. Informationsutbytet mellan rektorn och huvudman sker inte bara på möten utan det finns även en tät kontakt däremellan. Huvudmannen har även kontakt direkt med undervisande personal genom att besöka verksamheten, ha dialog i vissa frågor samt delta vid gemensamma föräldradagar, öppen skola och liknande. Vidare framgår att huvudmannens representant är förtrogen med och instämmer i det som skolan prioriterat i utvecklingsarbetet. Av intervjuerna framgår även att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan rektor och huvudman i det att rektorns ansvar är det dagliga pedagogiska arbetet och att huvudmannen sköter ekonomin och den långsiktiga planeringen.

Granskningen visar vidare att huvudmannen tar ansvar för utredning av eventuella klagomål mot utbildningen. Av inkommen dokumentation och intervjuer med representant för huvudmannen och rektorn framgår att det finns tydliga rutiner för hur klagomål och kränkingsanmälningar hanteras och vid behov utreds av huvudmannen, oberoende och självständigt. Rutiner samt en blankett för att lämna klagomål finns tillgängliga för elever och vårdnadshavare på skolans lärplattform och vårdnadshavare blir informerade om detta via informationsutskick. De klagomål som hittills inkommit på skolan mestadels kunnat lösas direkt av personalen och rektorn men att huvudmannen vid några tillfällen gått in och hanterat ärenden samt tagit kontakt med vårdnadshavare. Det framgår vidare att styrelsen har tillräckligt många ledamöter för att vid behov kunna fördela hantering och utredning av klagomål inom styrelsen så att opartiskhet i förhållande till skolverksamheten kan säkerställas.

Huvudmannens stöd till rektorn och skolans förutsättningar för undervisning

Granskningen visar att rektorn får ett behovsanpassat stöd av huvudmannen som bygger på god kännedom om verksamheten. Det framgår av intervjuer med representant för huvudmannen och rektorn att styrelsen löpande frågar efter vad rektorn behöver

samt att styrelsen och rektorn har en tät kontakt i alla möjliga frågor där huvudmannen kan bistå rektorn. Medlemmarna i styrelsen är invalda utifrån att få en spridning i kompetens, exempelvis ekonomisk och juridisk kompetens, för att kunna stödja rektorn i sitt arbete. Det framgår vidare att det sedan flera år tillbaka finns ett pågående samtal mellan styrelsen och skolledningen om vad som ingår i rektorsrollen och hur uppdraget kan avgränsas i syfte att avlasta rektorn. Som en följd av dessa samtal har styrelsen i dialog med verksamheten succesivt tagit bort vissa frågor från rektorn samt att den övriga skolledningen avlastar i uppdraget. Det framgår även att huvudmannen stöttar rektorn i sitt beslutsfattande och att huvudmannen stödjer rektorn vid behov av fortbildning och kompetensutveckling. Exempelvis gick rektorn under vårterminen en utbildning i gruppdynamik och ledarskap.

Granskningen visar vidare att huvudmannen tar ansvar för att skolan har förutsättningar att bedriva undervisning av god kvalitet. Det framgår av inskickad dokumentation och intervjuer med huvudmannens representant och rektorn att huvudmannen vid terminsstart säkerställer att verksamheten har rätt organisation samt att rektorn regelbundet tillsammans med lärarna ser över skolans behov vad gäller läromedel, utrustning och behov av kompetensutveckling och föredrar det för huvudmannen. I samband med att ta fram verksamhetens budget arbetar huvudmannen och skolledningen tillsammans för att se över verksamhetens behov samt önskemål som de diskuterar och överväger i prioriteringsarbetet. För närvarande är det utveckling av utemiljön som prioriteras bland investeringarna och tidigare har investeringar gjorts i bland annat kompetensutvecklingsinsatser bland personalen och digital utrustning. Det framgår vidare att huvudmannen arbetar för att se till att verksamheten fortsatt ska ha en bra ekonomi som ger möjligheter till resurser i verksamheten i syfte att ge goda förutsättningar för undervisningen. Av intervju med representant för huvudmannen framgår att lärarnas behörighet är något som styrelsen haft under bevakning och att de arbetar för att få en tydligare bild av lärarnas behörighet och vad de kan göra för att öka andelen behöriga samt skapa förutsättningar för fortbildning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Kerstin Martinsson

Beslutsfattare
Signerat av: Kerstin Martinsson

X Matilda Liljeberg

Föredragande
Signerat av: Matilda Liljeberg

I handläggningen av ärendet har även Johan Bohman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En intervju med huvudman.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Montessori Bjerred är en grundskola årskurs F-9 i Lomma kommun med 171 elever i årskurs 1-9.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 21-23 november 2023. Besöket genomfördes av Matilda Liljeberg och Johan Bohman.